

Ombudsmanden giver SAND ret: Ankestyrelsen skal behandle klager over udsmidninger

Af Ask Svejstrup, sekretariatsleder i SAND – De hjemløses landsorganisation

Michael blev i foråret 2018 smidt ud af et forsorgshjem for hjemløse fordi han løftede en potteplante op foran sig for at forsvare sig mod en anden beboer, der angreb ham med en kniv. Efterfølgende blev Michael smidt ud af forsorgshjemmet til stor forundring for ham selv og andre, der mener, at man har ret til at forsvare sig, og at grundlæggende retssikkerhed også er noget hjemløse skal have.

Som Michael sagde: "Ville de have at jeg bare skulle lade ham stikke kniven i mig, var jeg så ikke blevet smidt ud? – men så var jeg jo død. Det kan de da ikke være rigtigt!"

"Ville de have at jeg bare skulle lade ham stikke kniven i mig, var jeg så ikke blevet smidt ud? – men så var jeg jo død. Det kan de da ikke være rigtigt!"

Det mente SAND – De hjemløses landsorganisation heller ikke. Vi klagede til Ankestyrelsen over bortvisningen. Ankestyrelsen skulle så bruge 4 år på at finde ud af, at de ikke mente de havde kompetence til at behandle sagen. Vi gik videre til Ombudsmanden med klagen.

Den har han behandlet og I dag (d. 19.9.2023) har han sendt os afgørelsen: Ankestyrelsen skal behandle sagen og de skal genoverveje den principmeddelelse de har lavet på baggrund af bl.a. Michaels sag, hvori de skriver, at Ankestyrelsen ikke behandler sager om bortvisninger fra herberger og forsorgshjem (§ 110 boformer), men kun udskrivninger. Udskrivninger handler om, hvorvidt du er i målgruppen for et herbergsophold, altså om du er hjemløs. Bortvisninger handler om hvor vidt du har

overtrådt ordensreglerne på stedet. Er din opførsel forenelig med at bo på stedet? Upassende opførsel er ofte en subjektiv betragtning og når de bruges som en begrundelse for bortvisning, mener SAND – og nu også Ombudsmanden – at bortvisninger bør kunne prøves ved en klageinstans.

"Ankestyrelsen tolker efter min opfattelse lovteksten for snævert. Formålet med bestemmelsen om klageadgang var ifølge forarbejderne at styrke borgerens retssikkerhed, og jeg mener ikke, at serviceloven kun giver styrelsen mulighed for at kigge på klager over udskrivninger fra en boform, der skyldes en målgruppevurdering. Det er derfor min opfattelse, at styrelsen skulle have behandlet klagen fra den hjemløse borger. Det kan have store konsekvenser for en hjemløs at blive bortvist fra et forsorgshjem, og det er derfor et centralt hensyn, at den slags beslutninger kan blive efterprøvet", udtaler Folketingets Ombudsmand, Niels Fenger.
Kilde: Ombudsmandens hjemmeside

Det er en længe ventet afgørelse Ombudsmanden kommer med. Michael har undervejs været ved at give op mange gange. Den lange sagsbehandlingstid i Ankestyrelsen har føltes drænende. Ankestyrelsens fejlagtige fortolkning af loven har også taget modet fra andre hjemløse. De har syntes det var uretfærdigt at de blev bortvist fra et herberg. For man burde da kunne klage over sådanne afgørelser i en retsstat – hvor er vi ellers henne?

Michael og jeg havde for flere år siden foretræde for Folketingets socialudvalg, som godt kunne forstå problematikken. De stillede efterfølgende nogle spørgsmål til Socialministeren, men mere skete der ikke.

Jeg har gang på gang spurgt Socialministeriet hvorfor de ikke vil sikre hjemløses retssikkerhed; jeg har bedt dem om at lave loven om, så det bliver tydeligt for enhver, at hjemløse skal have lov til at klage over alle typer udskrivninger, herunder bortvisninger. Det har de imidlertid ikke ønsket at gøre.

Der er få ting man kan glæde sig over som hjemløs, men i dag er der grund til at smile. Ombudsmanden slår fast, at Ankestyrelsen tolker lovgivningen forkert ved at nægte at behandle klagesager fra hjemløse, der bliver bortvist fra et herberg – den sidste redningsplanke for hjemløse.